

Teken- en Schilderclub "De Goudse Streek"

Opgericht 20 september 1973
Website: www.degoudsestreek.nl

Atelier:

Nelson Mandela Centrum
Bernadottelaan 79
2806 JM Gouda
Tel.: 06-12377594
(alleen tijdens de openingstijden)

Secretariaat:

Hilde Laan
Molenmeesterslag 25
2805 GX Gouda
Tel.: 0182-522170
E-mail: Hilde_Laan@hotmail.com

Giro:

2222229
t.n.v.:
"De Goudse Streek"
Molenmeesterslag 25
2805 GX Gouda

Openingstijden atelier:

Dinsdag 19.30 - 22.00 uur
Woensdag 11.00 - 15.30 uur
Donderdag 19.30 - 22.00 uur

*Tijdens de avonduren is de balie
van het NMC bezet tot 20.00 uur.
Kom je later dan bij de ingang
even bellen naar het atelier.
Zet dus het ateliernummer
in je mobiele telefoon!!*

Redactiecommissie:

Jasper Westra
E-mail:
jlevc.westra@gmail.com
Koos Los

*Inleveren van kopij voor volgende
"Streeknieuws"*

*vóór:
17 maart.*

(lettertype: Arial, grootte 12)

Inhoudsopgave

Voorzittersstreken	3
<u>Het</u> jaarlijks etentje.....	4
Lezing/voordracht door Pim Brinkman	5
Olieverf door Jasper.....	6
Expositie in Centrum Vijverhof te Bodegraven	7
Kijken naar Marijke...!.....	8
Auteursrecht.....	11
Internet weetjes.....	12
Lessen van Hans de Jong.....	14
Nelson Mandela als kunstwerk.....	16
Museum-tips	18
Workshop "Creatief met chaos" met Margo van Veghel.	20
Workshop "Creatief met chaos", deel II.....	22
Jan Sluijters, tentoonstelling Singer Laren	23
Goudse Streek verzorgt workshop voor allochtone moeders.	24
"De Doorgeefpen" van Joke van der Ben	25
Mededelingen van het bestuur	26
Agenda februari/maart 2012.....	27

Voorzittersstreken

Eurocrisis en bezuinigingen, de kranten staan er vol van. En natuurlijk, niet iedereen heeft het even gemakkelijk. Je zult maar een tweeverdieners gezin zijn en dan alle twee ontslagen worden. Maar toch.... als ik terugdenk aan die overvolle winkels van de Sint Nicolaas- en kersttijd. Als ik in de krant lees hoeveel miljoen aan vuurwerk er de lucht is in gegaan en erger hoeveel miljoen er gewoon maar uit pure baldadigheid er tijdens de jaarwisseling is vernield. Waar gaan onze zorgen dan over vraag ik me af. Dan moet ik weer even terugdenken aan een bezoek aan een township in Namibië waar ik onlangs was.

We brachten in Swagomund aan de kust in Namibië een bezoek aan een Township. Swagomund is een welvarende kustplaats met overvolle winkels en met veel luxe (ommuurde) huizen. Aan de rand van de stad, in de township, kleine veelal zelfgebouwde huisjes, geen bestrating. Tijdens ons bezoek worden we uitgenodigd een van de meer "luxere" huisjes te bezoeken. Een kast een paar stoelen rond een oude tv en een gelukkige, stralende oude dame. Buiten op straat, voor het huisje, spelen een paar jongetjes op blote voeten en met pretoogjes, met een handvol stokjes en een, van oude conservenblikjes, zelfgemaakt autootje dat aan een stokje wordt voortbewogen. Geluk zit in de mens en is niet te koop, schiet door mijn hoofd. Normaal gesproken ben ik niet van die bespiegelingen maar het moest even. Ik wens u vanaf deze plaats een heel voorspoedig, creatief, gezond en gelukkig 2012.

Het afgelopen jaar was voor De Goudse Streek een hectisch jaar. De voorbereiding van de verhuizing, de verhuizing zelf en het schilderen moest gewoon doorgaan. Naar mijn mening kunnen we best tevreden zijn. We hebben een uiterst actief (op het buiten schilderen na) schilderjaar achter de rug en het ledenaantal is aanzienlijk toegenomen. Bovendien zijn er in de tweede helft van het jaar ook nog eens vier tentoonstellingen georganiseerd. De jaarlijkse tentoonstelling in de Agnietenkapel was een groot succes. Verder was er een expositie in Bodegraven en één bij de Bloedbank in Gouda. En nu ik dit schrijf loopt nog de expositie in Zwammerdam.

Natuurlijk gaan we in 2012 door met de succesvolle activiteiten. Daarnaast zullen we steeds enige nieuwe onderwerpen/activiteiten aanbieden. Zodat er, voor degenen die dat willen, steeds voldoende creatieve uitdagingen blijven. De gehouden enquête is daarbij mede uitgangspunt. Mocht u meer ideeën hebben, laat het ons dan weten.

Goede onderlinge contacten zijn belangrijk voor een prettige sfeer binnen de vereniging. Verheugend daarvoor was de grote opkomst en het geanimeerd samenzijn bij de Nieuwjaars borrel. Ik hoop dat ook bij het jaarlijks etentje de opkomst hoog is.

Koos Los

Het jaarlijks etentje

Nu de feestdagen, en de erg geslaagde nieuwjaarsreceptie, er weer op zitten buigen we ons, als feestcommissie, alweer over het volgende feest, ons jaarlijks etentje voor leden en partners. Het thema is:

"Aziatisch"

zaterdag 31 maart 2012, aanvang 19.00 uur

Dit keer voor de eerste keer in het nieuwe gebouw en we kunnen de mooie ruimte bij de hoofdingang gebruiken. Wij gaan proberen om er, als vanouds, weer iets leuks van te maken en hopen op een grote opkomst.

De afgelopen jaren hoorden we regelmatig dat men het vervelend vond om aan het eind van de gezellige avond nog te moeten afrekenen. Daarom dit keer geen intekenlijst maar je kunt je voor het etentje opgeven door het overmaken van:

€ 10,- (dus met partner € 20,-)

op bankrekening 48.83.68.618 t.n.v. Gerrit Borg, Gouda

i.v.m. de organisatie graag voor 19 maart

Willen zij die meewerken aan de catering tijdens het etentje hun bonnetje(s), in een enveloppe, waarop naam en bank-/girorekening, bij Gerrit Borg inleveren. Dan krijgen zij het bedrag van de gemaakte kosten z.s.m. gestort.

Het etentje wordt georganiseerd volgens het principe van multi catering dus er komt een lijst in het atelier waar je kunt intekenen als je mee wilt helpen een gerecht te maken. De feestcommissie neemt dan contact met je op. De Feestcommissie.

Lezing/voordracht door Pim Brinkman

Woensdagavond 14 maart 19.30-22.00 uur in de ontmoetingsruimte van het NMC

Ook dit jaar prijzen we ons gelukkig dat Pim Brinkman weer bereid is om voor ons een lezing te verzorgen. De voordracht met lichtbeelden gaat over de

schildertechnische achtergronden van de Venetiaanse olieverf schilderkunst versus de Florentijnse Fresco's.

Hij zal met name ingaan op de Venetiaanse schilderkunst omdat hij momenteel een cursus voor circa 10 personen verzorgt. Met deze groep zal hij Venetië bezoeken. Ook deze groep, zal bij de lezing aanwezig zijn.

Als we terugdenken aan Pim's voorgaande lezingen kan het niet anders dan dat het een geweldige avond gaat worden.

Om later nog eens in huiselijke kring over dit boeiende onderwerp te kunnen napraten zijn ook partners

van harte welkom. Om in de sfeer te komen hier alvast twee willekeurige voorbeelden.

Voor een goed verloop van de avond:

(aanwezig/koffie 19.30 uur en start lezing 19.45 uur!!!!!!!!!!!!!!)

In verband met de voorbereiding:

Uiterlijk 8 maart intekenen op de intekenlijst in het atelier

Olieverf door Jasper

Zaterdag 10 en 17 maart van 10.00- 12.30 uur

Jasper wil ons inwijden in de geheimen van zijn manier van werken met olieverf. Hij zal op twee zaterdagen ons een aanzet geven tot het schilderen met olieverf en onderwerpen bespreken als: *"eigenschappen, hoe gebruik je het, hoe begin je, hoe meng je, hoe werk je er in door, enz."* En natuurlijk ga je ook zelf aan de slag om, aan de hand van een stilleven, een heus schilderij in olieverf op te zetten.

De lessen zijn bedoeld voor degene die met olieverf wil beginnen of die er eens aan wil "ruiken". En verder natuurlijk voor iedereen die er iets bij wilt leren.

Om niet helemaal onvoorbereid te zijn hier een paar begrippen. Olieverf bestaat uit een mengsel van pigment in de vorm van zeer fijn gekleurd poeder met, als bindmiddel, een plantaardige drogende olie, meestal lijnolie. De verf kan prima zo uit de tube onverdund "vet" verwerkt worden. Voor een gelaagde techniek is het echter nodig dat de verf vloeibaarder is en wordt dan verdund met terpentijn of lijnolie. Terpentijn is een uit naaldbomen gewonnen dunne harsessence. Terpentijn is dus iets anders dan de uit aardolie gewonnen terpentine, die ook als schoonmaakmiddel voor de kwasten gebruikt kan worden. Als de verf met terpentijn wordt verdund, wordt de verf "mager". Hoe meer verdund, des te "magerder" wordt de verf. Genoeg voor nu, de rest vertelt Jasper.

Er wordt gezorgd voor:

- Een aantal kleuren olieverf (Dan werken we allemaal met dezelfde kleuren).
- Een verdunnings-/schoonmaakmiddel

Zelf meenemen:

- Een aantal varkensharen kwasten
- Een doek of een voorbespannen plank van circa 40x50 of 30x50
- Een flinke lap
- Een jampotje met deksel
- Een goed afsluitbaar doosje om je palet in op te bergen of een bord dat je na afloop afdekt met folie (dan kun je een week later weer verder werken)

Er zin in gekregen?? Opgeven:

Via de mail aan Jasper of Koos of op de intekenlijst in het atelier

Koos Los

Expositie in Centrum Vijverhof te Bodegraven.

Derde kwartaal 2011

De expositie in Zorgcentrum Vijverhof valt bij de bewoners (mensen met dementie) en de bezoekers goed in de smaak. Er zijn veel schilderijen met vogels en bloemen en dat is voor de meeste bezoekers en bewoners kunst. Abstracte schilderijen daar kunnen ze niet zoveel mee, en ja deze mensen zeggen waar het opstaat en ze vinden het geknoei.

Erg leuk is het dat er twee schilderijen zijn verkocht, de eerste is verkocht aan een mevrouw die jarig was op de dag dat ze een afspraak in het centrum had, haar oog viel op het schilderij met de futen en ze was er direct verliefd op. Haar man helemaal happy hij had eindelijk een cadeau voor zijn jarige Jet.

Verder is op 5 oktober is het schilderij van Anneke Plugge verkocht met de scholeksters. De koopster was al twee maal komen kijken en ze was er helemaal weg van. Ze heeft een mooi plaatsje in haar kamer gevonden en daar hangen de scholeksters nu.

Toen mijn collega's en bezoekers door kregen dat ik ook lid ben van de club waren er erg veel leuke reacties. Sommigen overwogen ook te gaan schilderen.

De reactie waar ik erg om moest lachen was van een bezoeker die dagelijks komt en ze

wilde graag mijn schilderijen zien, ik wees heel trots mijn tulpen aan en ze vond ze prachtig. Maar toen kwamen we bij mijn schilderij met de mannen achter de koffie, ze keek me aan en zei: *"kind toch, zulke gekkigheid moet je toch niet maken"*. Ik heb haar beloofd dit schilderij niet meer te maken. Wat een lieverd hé.

N.a.v. de expositie heb ik voor een collega een schilderij gemaakt met tulpen. Allemaal heel erg bedankt voor het tentoonstellen van je kunstwerk, namens de bewoners van Centrum Vijverhof.

Janneke van Dijk-Spek

Kijken naar Marijke...!

Nu de dagen korter worden en de avonden vroeger donker, breekt de tijd aan om mijn liefde voor modeltekenen en -schilderen te herpakken en me daar helemaal mee in uit te leven.

Wat was het geval? In de maand oktober was een blok van 3 avonden schilderen / tekenen naar model gepland onder deskundige begeleiding van onze vaste docent Gerrit van der Beek. Die weet ons de haarfijne kneepjes tot in alle details uit te leggen en bij te brengen. Zijn motiverende aanwezigheid, inspirerende persoonlijkheid en deskundige ter zake doende aanwijzingen zijn altijd een garantie voor ons liefhebberend gezelschap om tot een fraai artistiek verantwoord en enigszins gelijkend werkstuk te komen.

Bovendien had Marijke aangeboden deze 3 bijeenkomsten als model in Indische kledij, zoals sarong en kabaja, te hullen, te laten bewonderen en te vereeuwigen. Erg opwindend allemaal. Spannend ook!

En dat dachten met mij meerdere Goudse Strekers. In grote getale was men komen aanzetten beladen onder een niet te onderschatten hoeveelheid aan allerhande kunstenaarsattributen. Hierop volgde normaliter de rituele installatie: het ruimte maken door tafels verschuiven, ezels pakken, hier borden op zetten en de juiste hoogte proberen in te stellen – ja, ezels zijn bekend om hun eigenzinnigheid en vragen constant om een zorgzame aanpak – dan stoelen bijzetten, koffie drinken (thee mag ook) en gesprekjes aanknopen. Intussen bemoeide Gerrit zich professioneel met model Marijke om deze te instrueren en haar voor ieder zo voordelig mogelijk aanvallig te positioneren.

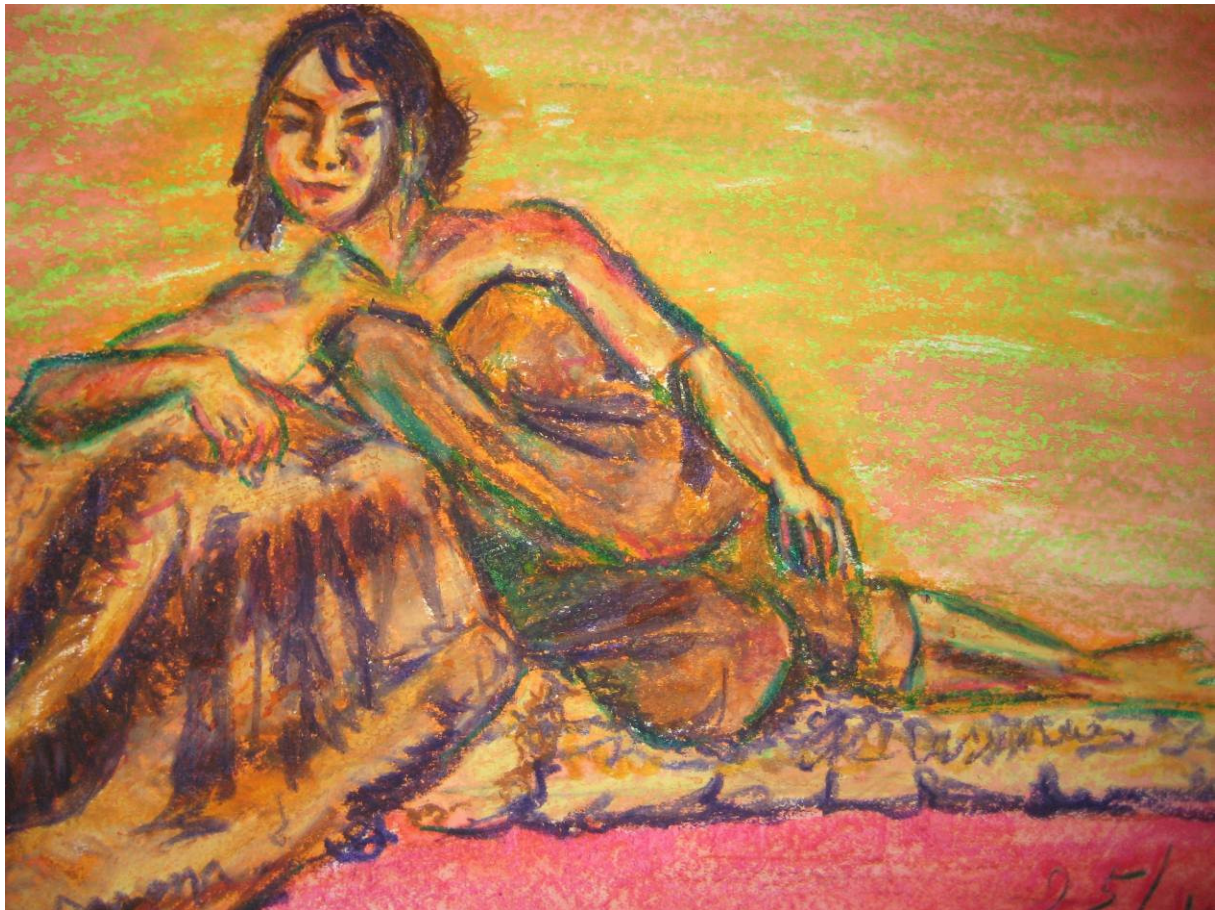
We werden niet teleurgesteld. De sessies waren een feest en een waar genot voor het oog. Marijke wist met haar poses in exotische dracht onze aandacht volledig vast te houden en de resultaten waren er ook naar.

Teken- en Schilderclub “De Goudse Streek”

De eerste avond werd alleen getekend; 3 korte standen (2 zittend en 1 staand) om erin en los te komen. De overige 2 avonden zouden we in kleur werken – het liefst in acryl – in één lange stand. Zelf gaf ik de voorkeur aan oliepastel toegevoegd met ecoline.

De tweede avond was een zittende stand en het enthousiasme groeide met de minuut en spontaan kwam een herinnering bij mij boven aan een lied uit vervlogen tijden geschreven en indertijd gezongen door de inmiddels oude rocker Peter Koelewijn boven waarin hij ons model vol passie bezong. O, o, Marijke...

De derde een liggende Marijke. Jaren geleden had ze een foto uit de krant geknipt waarop een Indische dame halfleunende op een met gebatikte doeken beklede kist. Toen ontsproot de gedachte dat zij zelf eens zo in deze houding geschilderd wilde worden. Deze situatie werd in ons atelier zo goed mogelijk nagebouwd en vele kleurrijke lappen werden gedrapeerd om een uitdagend en inspirerend schouwspel te creëren.

Na afloop voelden we ons allen voldaan om de opgedane ervaring en ook de geleverde prestaties gaven reden tot tevredenheid.

Jasper Westra

Inventarisatie wensen

In de maand december is er per e-mail een inventarisatie van wensen gehouden. De inventarisatie was bedoeld als steun voor het bestuur bij de opzet van het programma voor 2012 en om bij dat programma beter op uw wensen in te spelen.

Op de inventarisatie van wensen hebben 13 leden gereageerd. Het is op zich jammer dat er zo weinig zijn die hebben gereageerd maar het kan ook positief worden uitgelegd: de grote meerderheid is kennelijk erg tevreden met het huidige aanbod. Toch wil het bestuur graag vernieuwend zijn en u regelmatig nieuwe ideeën en mogelijkheden aan de hand doen. We zullen daarbij mede gebruik maken van deze inventarisatie en hetgeen u ons in de loop der tijd alsnog aangeeft.

De resultaten van de inventarisatie:

Vraag aanvullende openingstijd:

Belangstelling voor de maandag 2x, dinsdag 4x, donderdag 4x, vrijdag 6x en zaterdag 2x, waarvan incidenteel bijv. 1x per maand.

Les naakt schilderen:

6x belangstelling.

Les basistechniek kleur mengen:

10x belangstelling.

Aanvullende opmerkingen/wensen:

1. Het openen tijdens de avonduren beter verdelen.
2. Illustratief tekenen aan de hand van een verhaal of gedicht.
3. Een tentoonstelling met als onderwerp seizoenen, kinderen, sprookjes.
4. Een les aquarel nat in nat
5. Een les basis teken/schildertechnieken zoals gebruik pastel/wasco/aquarel.
6. Een les/lezing m.b.t. basisdingen zoals papierkeuze, penseelkeuze, rondom opspannen van het papier.
7. Een lezing kunstgeschiedenis waarbij een schilder of museumcollectie centraal staat of een bepaalde grote actuele tentoonstelling. Eerst de lezing daarna een gezamenlijk bezoek.

Het bestuur dankt een ieder die heeft gereageerd en gaat uiteraard met uw wensen en opmerkingen aan de slag.

Koos Los

Auteursrecht

Academisch opgeleide schilders moesten zich tijdens hun studie bekwamen in het bestuderen en kopiëren van de klassieke meesters. Ook na de studie werd dat nog veel gedaan. Zo moest bijvoorbeeld ook de "Prix de Rome" worden ingevuld met het bestuderen van de klassieke meesters en het schilderen naar hun voorbeeld. Zie stuk Sluijters. In onze huidige samenleving worden echter steeds nadrukkelijker rechten geclaimd. Ook wij als (amateur)kunstschilders hebben daarmee te maken. Wanneer u iets origineels heeft gemaakt, wilt u natuurlijk niet dat iemand anders daar zomaar mee aan de haal gaat. Om dat te voorkomen is al in 1912 de auteurswet tot stand gekomen. Het hierin beschreven auteursrecht is onderdeel van wat het "intellectueel eigendomsrecht" wordt genoemd. Het auteursrecht is ook bekend als "copyright" cq "©".

Als (amateur)kunstschilder krijgt u automatisch auteursrecht op uw schilderijen, tekeningen en andere werken. De (amateur)schilder hoeft daarvoor dus niets te registreren. Het houdt in dat alleen u beslist wat er met uw werk mag gebeuren. Alleen als u anderen daarvoor toestemming geeft, mag uw werk tentoongesteld of afgebeeld worden in bijvoorbeeld boeken, op posters en ansichtkaarten of in een agenda. U kunt daaraan voorwaarden verbinden, zoals bijvoorbeeld de plaats van de tentoonstelling of de oplage van het boek. En u kunt er een bepaalde, door u en de andere partij overeen te komen, financiële vergoeding voor vragen. Ook als u een schilderij heeft gekocht betekent dat niet, dat u er dan alles mee mag doen. U heeft dan nog wel steeds toestemming van de houder van het auteursrecht nodig om er bijvoorbeeld ansichtkaarten van te laten drukken.

Het auteursrecht geldt tot 70 jaar na de dood van de maker. Ook wanneer het werk verloren gaat blijft het recht van kracht. Iemand die een reproductie op de markt wil brengen van een schilderij dat door een brand verloren is gegaan, moet daar dus nog steeds toestemming voor vragen.

Het auteursrecht kan overgaan op iemand anders, bijvoorbeeld als de maker zijn of haar auteursrecht verkoopt. Wie auteursrecht heeft beschikt over exploitatierechten d.w.z. het recht op het openbaar maken en/of vermenigvuldigen, en persoonlijkheids- of morele rechten. Deze laatste rechten blijven altijd bij de maker, ook als die het werk heeft verkocht. Dit houdt onder meer in dat de maker nog steeds bezwaar kan maken als anderen zijn/haar werk verminken of aantasten, het een andere naam geven of er de naam van iemand anders (bijvoorbeeld die van henzelf) bij zetten.

Opzettelijke schending van het auteursrecht zonder de vereiste voorafgaande toestemming van de maker of de eventuele rechthebbende geldt in Nederland als een misdrijf. Artikel 31 van de Auteurswet zegt: *"Hij, die opzettelijk inbreuk maakt op*

eens anders auteursrecht, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de vierde categorie”.

Niet in alle gevallen is het maken van kopieën het alleenrecht van de eigenaar van het auteursrecht. Zo is volgens het Nederlands auteursrecht het maken van enige exemplaren voor eigen oefening, studie of gebruik geen inbreuk op het auteursrecht (art. 16c Auteurswet 1912). Dus naschilderen blijft, net als in het verleden, nog steeds een goede oefening. Een thuiskopie mag echter niet aan derden worden afgegeven: daarmee overschrijdt men dat wettelijk vrijgelaten beperkt eigen gebruik.

In de uitzending van Tros Radar van maandagavond 3 oktober 2011 werd aandacht besteed aan een internationaal fotostockbedrijf dat handelt in de rechten van foto's: auteursrechten. In de uitzending werd er tevens nadrukkelijk voor gewaarschuwd dat wanneer particulieren of ondernemers zomaar een foto kopiëren en gebruiken, het auteursrecht wordt geschonden. Wanneer vast staat dat er inbreuk wordt gemaakt op een auteursrecht, kan de houder van dat recht zijn wederpartij verbieden de foto te gebruiken of op een website te zetten. Daarnaast kan hij ook een forse schadeclaim neerleggen.

Kort gezegd: Zodra een kunstwerk gemaakt is, rust er automatisch auteursrecht op. Pas als een kunstenaar 70 jaar dood is, mag zijn werk ongestraft worden nagemaakt. Tot aan dat moment heeft men – in principe - toestemming van de maker nodig om het werk na te maken, te verveelvoudigen of openbaar te maken.

Koos Los

Internet weetjes

Op het internet is, ook voor ons kunstenaars, veel informatie te vinden. Zo ben ik geabonneerd op de internet brief van Talens. Natuurlijk proberen ze hun product te promoten. Maar er is voor ons kunstschilders ook heel belangrijke en informatieve informatie te vinden. Elke maand staat momenteel een nieuwe kleur centraal. De maandbrief januari gaat over Ultra Marijn. Maar er zijn ook veel meer verhalen over kleurgebruik te vinden. Dus wellicht ook voor u een idee.

Ultramarijn

Het blauwe goud'

Een kleur die al sinds de vroege middeleeuwen tot de verbeelding spreekt, is Ultramarijn. Het intense blauw met een uitmuntende lichteheid is inmiddels niet meer weg te denken van het basispalet. Maar tot 1828 was alleen de natuurlijke variant voorhanden. Een dure aangelegenheid, temeer de prijs van dit pigment hoger lag dan die van puur goud.

Oorspronkelijk wordt Ultramarijn gewonnen uit de halfedelsteen Lapis Lazuli, letterlijk vertaald 'steen' (Latijn) en 'blauw' (Perzisch). Een buitengewoon bewerkelijk en kostbaar proces, waarbij de stenen met de hand worden gemalen en van alle onzuiverheden worden ontdaan. De beste kwaliteit Lapis Lazuli wordt van oudsher gedolven in Afghanistan, waar het Ultramarijn reeds in de 6e en 7e eeuw is toegepast in onder meer wandschilderingen.

Kostbaar pigment

In het begin van de dertiende eeuw wordt een methode ontwikkeld om een nog zuiverder pigment uit de steen te winnen. Hierdoor neemt de opbrengst per steen echter aanzienlijk af, waardoor de prijs tot ongekende hoogte stijgt en zelfs die van puur goud overtreft. Kunstenaars zijn desondanks zo onder de indruk van de kleurintensiteit en lichtechtheid, dat de vraag alleen maar toeneemt. Zo ook in West-Europa, waar de Lapis Lazuli vanaf de 14de eeuw in steeds grotere hoeveelheden overzees wordt aangevoerd. Hier komt ook de naam Ultramarijn vandaan, afgeleid van het Latijnse 'ultra marum' ofwel 'over zee'. Vanwege de hoge prijs behoorde het pigment echter geenszins tot het gangbare kleurenpalet van schilders. Sterker nog, bekend is dat onder andere de 17de eeuwse Hollandse meesters de kosten voor het gebruik van Ultramarijn als meerprijs aan hun opdrachtgevers doorberekenden.

Guimet's vinding

Tijdens de Industriële Revolutie en de opkomst van de Chemische Wetenschap, begint ook de zoektocht naar een betaalbaar alternatief voor het extreem dure Ultramarijn. In 1824 wordt in Frankrijk een prijsvraag uitgeschreven. Degene die een kwalitatief gelijkwaardige, maar goedkopere synthetische variant ontwikkelt, mag 6000,- franc in ontvangst nemen. In die tijd een kapitaal. Drie chemici, Guimet, Gmelin en Köttig, komen in 1828 onafhankelijk van elkaar met een vrijwel identieke 'receptuur'. Guimet wordt uiteindelijk tot winnaar aangewezen, omdat hij zijn vinding reeds enige jaren daarvoor in het geheim had gedaan.

Van internet: <http://rembrandt.royaltalens.com/nl/inspiratie/talking-colours>

Koos Los

Lessen van Hans de Jong

Hans de Jong (foto nog in ons oude atelier) sloot in 2011 de serie van lessen, verzorgd door onze vaste docenten, af. Dit keer weer eens met een les aquarel. Als uitgangspunt kon worden gekozen voor de doorontwikkeling van een reeds gemaakt aquarel of aan de hand van een door Hans opgebouwde planten en potten opstelling een aquarel maken.

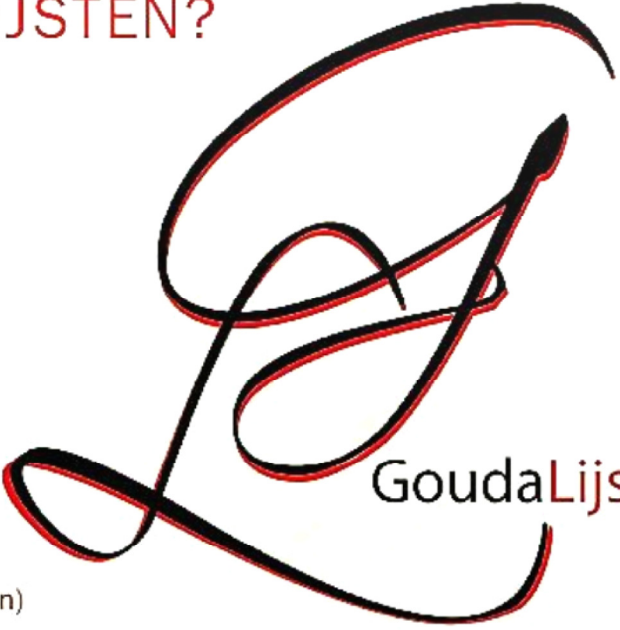
Koos je voor het eerste dan moest je een oud aquarel gewoon in stukken scheuren en in een nieuwe, natuurlijk betere, compositie weer opbouwen. Vervolgens beoordelen of er wellicht nog wat kleuraccenten aan moesten worden toegevoegd en dit als voorbeeld nemen. Een leerzaam proces.

De meeste deelnemers kozen voor de tweede mogelijkheid: de azalea-opstelling of de kerstroos. Als randvoorwaarde werd door Hans daarbij meegegeven dat er van een rustige opbouw sprake moest zijn. Dus: *"neem er drie lessen de tijd voor en zorg dat de kleuren fris en helder blijven"*.

Aan het eind van elke les werden de immer groeiende resultaten collectief doorgesproken. Een goede gewoonte want aan het eind van de eerste les dacht ik al: *"Zo had ik het ook moeten doen"*. Maar ja, aan een eenmaal begonnen aquarel valt niet zo veel meer te veranderen. Gelukkig had ik wel de opmerking van Hans ter harte genomen: *"Rustig aan beginnen"*. Dus met kleuraccenten was nog veel te bereiken. Het eindresultaat was voor een ieder erg geslaagd.

Koos Los

IETS IN TE LIJSTEN?

Openingstijden:
Donderdag 9.30-17.30
Vrijdag 9.30-17.30
Zaterdag 9.30-17.00
Overige tijden (bv. avonduren)
op telefonische afspraak

GoudaLijsten

Lange Groenendaal 85 | 2801 LS Gouda | T 0182-583110 | 06-53412167
WWW.GOUDALIJSTEN.NL SMAAKVOL, VAKKUNDIG, BETAALBAAR

Antonius van Putten

-Tom-

Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw

Den Haag, 29 oktober 1924

Reeuwijk, 29 december 2011

*****

Tom van Putten is van 1 juli 1996 tot 1 januari 2006 lid van "De Goudse Streek" geweest en vervolgens donateur geworden. Tot op hoge leeftijd was hij nog steeds bezig bij te leren en zich verder te bekwamen in zijn hobby. Tom was steeds zeer betrokken met onze vereniging en heeft als blijvend aandenken het schilderij "Zicht in het atelier aan de Gedenklaan" nagelaten.

We wensen zijn vrouw, en allen die Tom lief waren, veel sterkte met het verlies.

Nelson Mandela als kunstwerk

Ja, daar hangt hij dan. Als Goudse Streek kunnen we trots zijn op het resultaat. Een ieder die daar aan heeft meegewerkt, in welke vorm dan ook, nogmaals bedankt.

Het leek ons leuk om Nelson Mandela zelf over het geheel, en ons aandeel daarin, te informeren. In afwachting van het antwoord was daar niet veel ruchtbaarheid aan gegeven. Het antwoord is niet helemaal wat we hadden gehoopt. Maar toch, het is een antwoord.

Hierbij onze brief aan de Nelson Mandela Foundation en het antwoord van deze organisatie. Verder het vervolg dat Woonpartners er nog aan geeft. Dit nadat wij deze organisatie hebben geïnformeerd over het feit dat er geen formele toestemming voor het naamgebruik is gevraagd.

Onze brief aan de Nelson Mandela Foundation:

Gouda, September 20, 2011

Dear Mr. Nelson Rolihlahla Mandela,

We like to inform you about the following:

Because of your vision, ideas and commitment to create a better society has come to you not only the Nobel Prize but also now carry worldwide institutions, streets, bridges, buildings, etc. your name. Similarly happened recently in Gouda, an ancient town in the western part of The Netherlands.

At first some words about our nice town in de middle of a green area in the densely populated western part of The Netherlands. No doubt you have ever heard of Gouda cheese. Because that old local product our town is known around the world. Less well known is that Gouda in the past, from around 1500 till 1600, was one of the most tolerant cities in the western part of Europe. The tolerant city council gave, already in

that times, the people freedom of speech, writing and religion. As a result, the city was a refuge for many displaced.

Since the seventies of last century major groups of foreign workers came to The Netherlands, especially from Turkey and Morocco. For The Netherlands, and also Gouda, is was of great benefit and the economy grew. In recent years, however, the tolerance for some of these populations declined. Especially there where large groups went to live together in separate districts. Also, some of the descendants of the foreign workers in The Netherlands remained difficult with the cultural differences of their roots and the more modern rules in the Dutch society.

In a part of the once-tolerant Gouda are sometimes problems arising from these cultural differences. Therefore the council, along with a neighborhood development agency, developed a plan to create conditions for improving the situation. In recent years homes are renovated, there is more consultation between the different groups of the population, there are youth workers employed, in the area is a more mixed population and a large new community center is built.

The huge community center complex consists of a school, 12 homes, a health center, childcare centers, a sport area, a library, a local team office and several civil and social organizations, etc. Also, our drawing and painting club "De Goudse Streek" has got there a nice new accommodation. The community center is officially opened on Saturday, September 17, 2011 and has your name.

Of course the painting club "De Goudse Streek" has taken the opportunity to offer the center an appropriate gift at these opening. It will not surprise you that the gift was a picture painted by several members of our club. The painting carries your portrait and the nowadays flag of the Republic of South Africa. Both symbolize the "go together". We sent you some pictures of the happening and the painting.

We wish that the community center, in line with your vision of building a society together, may contribute to a better future for the neighborhood. We, as members of a painting club, want to contribute to this.

Dear Mr. Mandela we would appreciate your opinion about our work, offered to the new Nelson Mandela Center, very much and we wish you, on behalf of the painting club "De Goudse Streek", that it still has been given you to carry out your ideas in health for many years.

Antwoord van de Nelson Mandela Foundation:

Thank you for your email. The content of which has been reviewed and considered.

While Mr Mandela's life and times have inspired millions across the globe, we have taken note of the fact that Mr Mandela's name has been used without his permission which may be seen as a transgression of his intellectual property rights.

We have however also considered the fact that the intent is non commercial and therefore, the matter will be disregarded. We do appreciate receiving photographs of the building and the portrait. Please convey our thanks to your friends for their interest in honouring Mr Mandela.

Vervolg door Woonpartners:

Woonpartners heeft ons een brief gestuurd met de uitleg waar het mis is gegaan met de aanvraag voor de formele toestemming voor de naamgeving en ons gevraagd waar deze aanvraag alsnog heen moet. Wij hebben Woonpartners geïnformeerd en zij hebben inmiddels laten weten dat ze ons informeren over een eventuele reactie die ze t.z.t. zullen ontvangen.

Koos Los

Museum-tips

Frans Hals Museum, Haarlem

"De Gouden eeuw viert feest" tot en met 6 mei 2012

De tentoonstelling geeft een overzicht van geschilderde feesten uit de Gouden Eeuw, met topstukken uit de eigen collectie en bruiklenen van onder meer het Metropolitan Museum, New York en de Gemäldegalerie, Berlijn.

(voor museumkaarthouders een feestelijke lunch voor € 9,50)

Singer, Laren

"Schilders aan zee, Van Mondriaan tot Munch" van 16 februari t/m 28 mei 2012

De tentoonstelling neemt u mee langs de kust van Noord-Holland tot Noorwegen in de periode 1830-1930.

Voor museumkaarthouders zijn er gratis rondleidingen om 14.00 uur op 28/2, 8/3 en 15/3. Wel eerst aanmelden bij: receptie@singerlaren.nl

Pergamon, Berlijn

Het Pergamon museum in Berlijn beschikt over het vanaf 1878 uit Pergamon in Turkije afkomstige 30 meter brede, aan Zeus gewijde en uit wit marmer opgetrokken, fantastische Pergamon-altaar. Dat altaar is inmiddels bij velen bekend. Het museum is echter kortelings uitgebreid met een enorm panorama met zicht op de antieke metropool Pergamon. Het panorama is 103 m lang en 24 m hoog. In negen minuten beleef je met behulp van licht- en geluidseffecten een dag en nacht in het jaar 129 na Chr.

De toegang tot het museum is prijzig maar het is beslist de moeite waard.

Koos Los

Workshop "Creatief met chaos" met Margo van Veghel.

De workshop "Creatief met chaos" werd op zondag 27 november 2011 gegeven door Margo van Veghel en bezocht door 13 cursisten. We verzamelden ons om 10 uur in het atelier en onder het genot van een lekker kopje koffie stelt Margo zichzelf even voor. Zij weet op boeiende en enthousiaste wijze te vertellen over haar schilderervaringen met aquarel. De mogelijkheden met aquarel zijn veel groter dan menigeen denkt! Margo leert ons stap voor stap hoe wij ons één van die vele mogelijkheden eigen kunnen maken.

Heel belangrijk hierbij is de papiersoort, want beslist niet elk aquarelpapier is geschikt voor deze techniek. Het papier hoeft niet te worden opgespannen, maar wordt wel even goed vastgezet op een harde plaat met **Tesa-tape**. Vervolgens wordt het papier lekker nat gemaakt, met eventueel hier en daar een paar witte uitsparingen. We maakten twee voorstudies tegelijkertijd; een in groen-, blauw- en geeltinten en de ander in rood-, oranje- en paars tinten. Hierna de verf laten drogen om vervolgens een laagje te glaceren, d.w.z. met dunne aquarelverf nieuwe vlakken maken op je aquarel. Deze vlakken weer laten drogen om daarna een sjabloon op diverse plaatsen op het werk te leggen en met een

uitgeknepen beetje vochtige grove spons de ruimte binnen de sjabloon uit te wassen. Vervolgens weer een aantal vlakken glaceren en na droging met het sjabloon weer gedeeltes met sponsje "uitpoetsen". Zo ga je een aantal keren door. Op het laatst breng je met dikke aquarelverf accenten in je werk aan, zodat er een mooie blikvanger in je aquarel komt.

Na een overheerlijke lunch (een groot compliment waard!) gingen we verder met onze aquarellen en was er nog tijd om een nieuwe aquarel op deze manier te maken. Je hoeft beslist geen goede tekenaar te zijn om op deze manier tot zo'n prachtig eindresultaat te komen. Laat de verf maar lopen, laat je vastomlijnde ideeën maar los, laat het maar gebeuren en het verrassende resultaat ontstaat vanzelf. Voor een aantal deelnemers was dat "loslaten" wel even lastig... ☺

Tot slot werd met een kadertje het meest spannende gedeelte uit je aquarel opgezocht, uitgesneden en in een mooi lijstje geplaatst. Iedereen ging met een schitterend klein kunstwerk naar huis!

Deze workshop was zeer de moeite waard. Ik heb er enorm van genoten en hoop nog eens een inspirerende workshop bij Margo te kunnen volgen. Een echte aanrader!

Marion van Iren.

Workshop "Creatief met chaos", deel II

Op 27 november jl. had Hilde Laan voor onze club een workshop aquarel geregeld. Dit werd gegeven door Margo van Vegchel. Ik had me hiervoor opgegeven omdat ik zeer nieuwsgierig was geworden wat er werd verstaan onder " creatief met chaos ".

De workshop werd in een gezellige ongedwongen sfeer gegeven en ik moet eerlijk zeggen dat de heel andere en vernieuwde werkwijze van aquarelleren mij enorm aansprak.

Tijdens lunchtijd werd er een heerlijk buffet klaar gezet met alles erop en eraan.

Aan het eind van de workshop kregen we een lijstje waarin een gedeelte van de aquarel werd gedaan en het resultaat was echt geweldig.

Ik dank dan ook Hilde voor het regelen van de workshop en Margot voor het geven van de workshop en de nieuwe inspiratie voor aquarelleren die dit teweeg bracht.

Toos van Veenendaal

Jan Sluijters, tentoonstelling Singer Laren

Jan Sluijters is in 1881 in Den Bosch geboren en hij overlijdt in 1957 te Amsterdam. Hij volgt tekenlessen te Amsterdam en studeert daarna aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten. Om in z'n levensonderhoud te voorzien maakt hij aanvankelijk illustraties en affiches. In 1904 krijgt hij de Prix de Rome, een prestigieuze prijs voor jonge kunstenaars voor een schilderij in klassiek academische stijl: *"Eliza wekt de zoon op van de Sumatische vrouw"*.

De prijs, een jaarlijkse toelage, moet worden ingevuld met studiereizen en het maken van werken naar de klassiek voorbeeld. In 1905 en 1906 gaat Sluijters op studiereis naar Italië en Spanje . In 1906 maakt hij in Parijs kennis met

het fauvisme. De jury van de Prix de Rome acht het werk dat hij vanaf dan maakt te modern en stopt zijn toelage.

In de opbouw van de tentoonstelling kunnen we Jan Sluijters goed volgen in de ontwikkeling die hij gedurende zijn leven doormaakt. Ook in de opbouw van de fraaie catalogus is dat te volgen: *"Van Naaper tot voorloper; Hoe wordt ik een echte schilder; Sluijters als schilder van de moderne tijd; De latere Sluijters en De atelierpraktijk van Sluijters"*

Jan Sluijters, die altijd figuratief schilderde, wordt gezien als een van de vernieuwers van de Nederlandse schilderkunst aan het begin van de 20-ste eeuw. Hij schilderde naast landschappen en stadsgezichten vooral veel portretten. Hij is met name bekend om zijn vrouwenportretten (al of niet naakt).

Het kleurrijke werk van Jan Sluijters, die ook wel eens *"het schilderbeest"* werd genoemd heeft veel indruk op mij gemaakt. Ik zal zeker eens een landschap van Sluijters en één van zijn portretten als voorbeeld nemen voor de uitwerking van een eigen werk.

Koos Los

Goudse Streek verzorgt workshop voor allochtone moeders.

Enige maanden geleden kwam, via Factor-G, een vraag van het expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding (JSO), of we als "De Goudse Streek" een workshop schilderen voor allochtone moeders zouden willen en kunnen verzorgen. JSO ondersteunt de integrale aanpak van jeugd vraagstukken. Ze onderhouden daarbij een directe lijn met de praktijk door dienstverlening aan jongeren en hun opvoeders en in de realisatiefase werken ze samen met diverse partners. De workshop is ingepast in een serie bijeenkomsten met voornamelijk allochtone moeders die meededen met het programma Spel aan Huis.

De vraag om een workshop schilderen te geven is positief opgepakt en nadat Hilde en Toos bereid waren die te verzorgen is daarvoor dinsdag 20 december van 09.00-11.30 uur afgesproken.

Om 09.00 uur was in het atelier alles in gereedheid en druppelden de dames binnen. Uiteindelijk waren het er negen. Hilde en Toos hadden er voor gekozen om de workshop te geven via de "methode Klashorst"

en met behulp van een bos tulpen. Vanaf het eerste moment heerste er een erg ongedwongen sfeer en de dames pikten de aanwijzingen heel gemakkelijk en erg creatief op. De dames, en Hilde en Toos, hadden er duidelijk erg schik in.

Begonnen de dames allemaal zittend aan de tafel, gedurende de workshop ging iedereen staan en er waren er zelfs een paar die een ezel gingen gebruiken. De resultaten waren er dan ook naar. Het zag er geweldig uit en de dames namen hun geleverde prestatie dan ook maar wat graag mee naar huis.

Al met al, zoals we ook de begeleidster na afloop vertelde, een zeer geslaagde ochtend. Met dank aan Hilde en Toos.

Koos Los

"De Doorgeefpen" van Joke van der Ben

Mijn eerste kennismaking met de Goudse Streek dateert van een aantal jaren geleden (8 jaar?) toen ik bij de jaarlijkse expositie in de Agnietenkapel binnenwandelde. Daar raakte ik in gesprek met de surveillant van dienst, Nico, die met vuur vertelde over deze schilderclub. Niet lang daarna ontmoette ik Koos bij een kleinere expositie die in winkelcentrum Goverwelle opgesteld was. Ook hij vertelde zo enthousiast over de Goudse Streek, dat ik besloot op een woensdagmiddag eens langs te gaan bij het atelier aan de Gedenklaan.

Goede sfeer en interesse in elkaars werk, was mijn eerste indruk, en deze indruk geldt nog steeds. Intussen heb ik zelf de betrokkenheid van de clubleden bij mijn werk ervaren.

Al langere tijd probeer ik 'beweging' in mijn aquarellen weer te geven. Voorbeelden haal ik uit boeken, tijdschriften enz. Al menig keer ben ik bij binnenkomst op woensdagmiddag begroet met: "Ik heb wat voor je..." en dan krijg ik een foto of kopie met 'beweging' overhandigd. Erg leuk vind ik dit, daarom woensdagschilders: dankjewel!

Verder heb ik nog een tip voor de portretschilders onder ons. In het Letterkundig Museum, Den Haag, is o.a. een permanente expositie

van portretten van Nederlandse en Vlaamse schrijvers. De hoge wanden van de zaal zijn van boven tot onder bedekt met een indrukwekkend aantal schilderijen in alle mogelijke maten en technieken. Interessant en inspirerend om te zien. Aanbevolen!

De pen geef ik door aan Marion van Iren.

Rest mij nog iedereen een goed 2012 toe te wensen, vergezeld van een bloemengroet.

Joke van der Ben

Mededelingen van het bestuur

Als je het lidmaatschap van de "Goudse Streek" wilt opzeggen kan dit alleen schriftelijk bij de secretaris, met inachtneming van de lopende verplichtingen aan de penningmeester.

Statuten van de "Goudse Streek" liggen ter inzage in het atelier.

Als jullie schilderen met acrylverf, maakt dan gebruik van een papieren afscheurpalet! Dit is beter voor het milieu, het afspoelen van de borden kost veel water, de afvoer raakt verstopt en de gootsteen zit onder de verf. (Tip: bewaar je palet in een afgesloten doosje met een vochtig lapje dan kun je de verf de volgende keer gewoon weer gebruiken).

Opklapezels met zachtheid behandelen en na gebruik weer in de berging.

Als er begeleiding is van een van de docenten zorg dan dat je op tijd in het atelier aanwezig bent. Dus een kwartier voor aanvang van de les.

Veiligheid in en rond het atelier:

De verbanddoos staat in de kast met schuifdeuren met het Rode Kruis

Zet je fiets op slot en vast aan een van de beugels

Gezamenlijk afsluiten van het atelier/hoofdingang.

Gezamenlijk naar de fiets en/of auto (zeker in de avonduren).

Dus wacht even op diegene die het atelier als laatste verlaat.

Advies van de Goudse politie: In de stad deuren van je auto tijdens het rijden op slot en je tas vastmaken met de veiligheidsgordel.

Mutaties op het ledenoverzicht.

Nieuw lid per 1 oktober 2011:

Henk Vink

Eefje Tijsterman

Marijke van der Want

Anneke Munnik

Greta Gehlich

Nieuw lid per 1 februari 2012:

Marian Hoogendoorn

Dia Spruijt

Opgezegd per 1 januari 2012:

Marthe van Wechem

Ed van Oosten

Greta Gehlich

Nieuw e-mailadres van Janneke Spek: jannekespek@gmail.com

Juiste e-mailadres van Gerrit Borg: g.borg@planet.nl

Agenda februari/maart 2012

Februari

Dinsdag	7	Josefien	Perspectief in combinatie met kleur	19.30
Donderdag	16	Gerrit	Portret/model tekenen	19.30
Maandag	27		Algemene Ledenvergadering	19.30

Maart

Donderdag	1	Gerrit	Portret/model tekenen	19.30
Donderdag	8	Gerrit	Portret/model tekenen	19.30
Zaterdag	10	Jasper	Schilderen met olieverf voor beginners	10.00
Woensdag	14	Pim Brinkman	Lezing Venetiaanse schilderkunst (ook partners zijn welkom)	19.30
Zaterdag	17	Jasper	Schilderen met olieverf voor beginners	10.00
Zaterdag	31		Gezellige avond (ook partners zijn welkom)	19.00

Om alvast in je agenda te noteren!

Expositie in de Agnietenkapel	2012:	11 t/m 15 september
	2013:	10 t/m 14 september

Verjaardagen februari/maart 2012

Februari	9	Anneke Plugge
	12	Klaas Bouma
	16	Marion van Iren
	29	Annie Gerard
Maart	5	Ad Klein
	6	Ben Smeehuyzen
	10	Ida Favre
	15	Sandra Molenaar
	28	Faieza Nel